

ogrody folwarczne i t. d. Do miasta idąc, kościółek farny drewniany. Miasta budowla drewniana; w posród rynku ratusz z poddaszem dla przekupek, przy nim kramnic pod jednym dachem 18; domów szynkowych 20, z tych 5 zajezdnych; rynkowe domy, jako i zatylne żydami osadzone. Żydzi mają wolność pędzenia gorzałki na kotłów 24 w winnicach miejskich, a od każdego wypędzonego spustu kwart 32 trzymającego, po zł. 3 płacą. Gorzelnia dworska w lesie na ćwierć mili od miasta, tamże browar i 2 młynki; budy *alias* szura do urzędzenia potażu w lesie odległa na pół mile, zaparta. Chrześcian w mieście i na przedm. chałup 205; pańszczyzna, osypy, czynsze, podoroszczyzna, stawszczyzna, kołowe od mielników, warstatowe od tkaczy, aręda karczemna z łojowem, czyni intraty zł. 13516, gr. 18. Sstwo ma lasy czarne rozległe, inne na potażę i fabryki, prawie doszczętu wycięte; mieszkańcy mało mając gruntu do orania, z lasów powycinanych pola dobywają, wykopując pozostałe pnie i krzaki. Dochód ze Sstwa zł. 32611, gr. 13, den. 12, z czego dzierżawca wnosi do skarbu półczwartej kwarty“.

— Inne w pow. winnickim miasteczka, z wymieniem dziedziców 1775 r.

Daszów nad Sobem, Konst. Platera kaszt. trockiego.— *Dziunków* przy ujściu Kojanki do Rosi, hr. Przeździeckich.— *Kalnik* nad Sobem, Platerów.— *Piatyhory* ks. Sanguszkowej Marsz. N.L.— *Przytuka* nad Diesną, Alex. Borzęckiego Podstol. K.— *Strzyżawka* przy ujściu Strzyżawki do Bohu, Marcina Grocholskiego kaszt. bracl.— *Tetyjów* nad Roską, ks. Sanguszkowej Marsz. N. L. (1)—

(1) Przez pomyłkę zamieszczony w Wtwie kijowskim, na s. 528.

Woroszyłówka nad Bohem, Mat. Bąkowskiego Stolnika halickiego.— *Żorniszczce*, Łukasza Strutyńskiego.— *Żywotów* nad Roską, Ign. Cieszkowskiego Podcza. czernichowskiego.

3. POWIAT ŻWINOGRODZKI.

Do którego by Wtwa: braclawskiego czy kijowskiego, powiat ten należał? i jakieby zawierał posiadłości ziemskie? nie wyjaśniono dostatecznie; z tego powodu dwie te okoliczności, stawały się przyczyną ciągłych zatargów i sporów granicznych. Kalendarzyki polityczne za rządów Stan. Augusta, zamieszczają go w Wtwie braclawskim, urzędowe zaś taryfy podatkowe z 1771 i 75 r. obejmują Żwinogródkę w spisie miast Wtwa kijowskiego. Nidosyć na tém: lustratorowie 1765 r. poczytawszy Sstwo żwinogrodzkie w Wtwie kijowskim, czynność swą na tej zasadzie uskuteczniłi, i dla tego w opisie naszym, położyliśmy toż Sstwo pod Wtwem kijowskim (ob. s. 510). Wyznaczeni 1789 r. lustratorowie do powiatu żwinogrodzkiego: Fran. Borgiasz na Biedrzycach, Kozieglowach Biedrzycki Wojski pow. żwinogr., Tomasz Zarczyński surogat sędzia grodzki winnicki i Jan Kajetan Porczyński Szambelan JKM., wyraźnie piszą: iż powiat ten leży w Wtwie bracl.; lecz gdy dalszej ich pracy dokonać nie dopuszczono, zanieśli do grodu winnickiego, tak zwane oświadczenie. (1) Zbliżało się do

(1) Ciekawy ten dokument na końcu podamy, ażeby usprawiedliwić się z zarzutu jakoby nam mógł kto uczynić: że jedną i też samą Żwinogródkę, we dwóch Wtwach umieściliśmy.— Nie mając dokładnej wiadomości, jaki był obręb tego powiatu, poprzestaniemy na szczełółowem skreśleniu Sstwa żwinogrodzkiego. T. L.